

Územní azyl

Cílem této práce je analyzovat téma územního azylu, jakožto institutu mezinárodního práva, který se formuje už od dob starověku. Hlavními výzkumnými otázkami jsou: Co je obsahem územního azylu? Lze na něj hledět i z pohledu jednotlivce jako na lidské právo? Zahrnuje toto právo i právo na udělení, nebo pouze právo o azyl požádat? Má stát původu podle mezinárodního práva možnost nějakým způsobem na udělení azylu reagovat? Může ho například považovat za nepřátelský akt?

Diplomová práce je rozdělena do šesti hlavních kapitol, kdy každá se snaží na tento institut pohlédnout z jiné perspektivy a zodpovědět stanovené otázky.

První kapitola odděluje azyl a uprchlictví, instituty, které bývají často mylně zaměňovány, a vymezuje základní rozdíly mezi nimi. Dále pak popisuje historický vývoj azylu a postupné formování azylu náboženského, územního, politického a diplomatického. Práce přitom hledá rozdíly a podobnosti mezi těmito pojmy.

Následující kapitola se zaměřuje na definici pojmu územní azyl a na to, jak ho popisují jednotlivé slovníky práva. Z toho pak práce vyvozuje současný pohled společnosti na územní azyl.

Třetí kapitola do hloubky zkoumá tři části územního azylu, které teoreticky přichází v úvahu pod tento institut podřadit, tedy právo státu azyl udělit, právo jednotlivce o azyl požádat a právo jednotlivce na jeho udělení.

Kapitola čtvrtá pak hovoří o azylu jako o mezinárodním obyčeji, o tom, jak se mezinárodní obyčej formuje, a následně uvádí příklady azylové politiky států prostřednictvím vzhledu do jejich ústav a zakotvení azylu v nich.

Pátá kapitola pak popisuje snahy na mezinárodní úrovni, jejichž cílem bylo vytvořit univerzální právně závazný dokument upravující územní azyl. Nejdříve zpracovává přípravné dokumenty k právně nezávazné Deklaraci o územním azylu a následně se zabývá přípravami právně závazné Úmluvy o územním azylu.

Poslední kapitola pak zkoumá reakce států na udělení územního azylu. Popisuje možnosti, které mezinárodní právo poskytuje a rozebírá, zda přichází k některým z nich přistoupit v důsledku tohoto udělení jiným státem.

Závěr se pokouší nastínit možný vývoj v oblasti azylu a uprchlictví a zdůrazňuje některé důležité body, které by v závazné právní úpravě na univerzální úrovni neměly být opomenuty.